

**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA NAUKI I SZKOLNICTWA WYŻSZEGO¹⁾**

z dnia 14 marca 2007 r.

**w sprawie szczegółowego trybu postępowania wyjaśniającego
i dyscyplinarnego wobec nauczycieli akademickich**

Na podstawie art. 149 ust. 3 ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. Nr 164, poz. 1365, z późn. zm.²⁾) zarządza się, co następuje:

Rozdział 1

Przepisy ogólne

§ 1. 1. Postępowania dyscyplinarnego nie wszczyna się, a wszczęte postępowanie wyjaśniające lub postępowanie dyscyplinarne umarza się, jeżeli:

- 1) czynu nie popełniono albo popełniony czyn nie zawierał znamion przewinienia dyscyplinarnego;
- 2) postępowanie dyscyplinarne co do tego samego czynu tej samej osoby zostało wcześniej wszczęte i toczy się nadal lub zostało prawomocnie zakończone;
- 3) obwiniony zmarł;
- 4) nastąpiło przedawnienie, o którym mowa w art. 144 ust. 2 ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym, zwanej dalej „ustawą”;

---

¹⁾ Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego kieruje działem administracji rządowej - szkolnictwo wyższe, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z 18 lipca 2006 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego (Dz. U. Nr 131, poz. 912).

²⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2006 r. Nr 46, poz. 328, Nr 104, poz. 708 i 711, Nr 144, poz. 1043 i Nr 227, poz. 1658).

5) szkodliwość popełnionego czynu jest znikoma.

2. Jeżeli podstawą umorzenia postępowania dyscyplinarnego była śmierć obwinionego, na żądanie jego małżonka, krewnego w linii prostej, rodzeństwa, zgłoszone w terminie roku od dnia zgonu obwinionego, postanowienie o umorzeniu traci moc; w takim przypadku postępowanie dyscyplinarne prowadzi się nadal z udziałem ustanowionego przez jedną z tych osób obrońcy z wyboru albo ustanowionego przez przewodniczącego komisji obrońcy z urzędu.

§ 2. 1. Jeżeli zachodzi długotrwała przeszkoda uniemożliwiająca prowadzenie postępowania wyjaśniającego lub postępowania dyscyplinarnego, w szczególności w razie choroby lub nieobecności w kraju obwinionego, rzecznik dyscyplinarny lub właściwa uczelniana komisja dyscyplinarna do spraw nauczycieli akademickich, zwana dalej „komisją dyscyplinarną” albo komisja dyscyplinarna do spraw nauczycieli akademickich przy Radzie Głównej Szkolnictwa Wyższego, zwana dalej „komisją dyscyplinarną przy Radzie”, zawiesza postępowanie na czas trwania przeszkody.

2. Postępowanie wyjaśniające albo postępowanie dyscyplinarne może być zawieszane, jeżeli o ten sam czyn wszczęto postępowanie karne lub postępowanie w sprawach o wykroczenia.

3. Rzecznik dyscyplinarny, komisja dyscyplinarna lub komisja dyscyplinarna przy Radzie może podjąć zawieszane postępowanie wyjaśniające albo postępowanie dyscyplinarne, nie później jednak niż w terminie trzech miesięcy od prawomocnego zakończenia postępowania karnego lub postępowania o wykroczenia albo ustania przeszkody, o której mowa w ust. 1.

Rozdział 2

Postępowanie wyjaśniające

§ 3. 1. W przypadku otrzymania wiadomości o przewinieniu dyscyplinarnym zarzucanym prorektorowi lub członkowi komisji dyscyplinarnej - rektor, a gdy przewinienie zarzucane jest rektorowi – prorektor, zawiadamia ministra, o którym mowa w art.149 ust.1 albo 2 ustawy, zwanego dalej „właściwym ministrem”.

2. W przypadku otrzymania wiadomości o przewinieniu dyscyplinarnym zarzucanym przewodniczącemu lub członkowi komisji dyscyplinarnej przy Radzie, rektor zawiadamia właściwego ministra.

§ 4. 1. Rzecznik dyscyplinarny w toku postępowania wyjaśniającego może przesłuchiwać obwinionego, świadków, biegłych oraz przeprowadzać inne dowody konieczne do pełnego wyjaśnienia sprawy.

2. Rzecznik dyscyplinarny informuje nauczyciela akademickiego, którego postępowanie dotyczy o stawianym zarzucie obwinienia oraz o prawie składania wyjaśnień i o prawie odmowy wyjaśnień lub odmowy odpowiedzi na poszczególne pytania.

3. Obwiniony ma prawo zgłaszać wnioski dowodowe.

4. Z każdej czynności prowadzonej w postępowaniu wyjaśniającym sporządza się protokół. Do sporządzenia protokołu stosuje się odpowiednio przepis § 23.

§ 5. 1. Rzecznik dyscyplinarny po uznaniu, że wyniki postępowania wyjaśniającego dostarczyły dowodów do wszczęcia postępowania dyscyplinarnego składa wniosek o ukaranie.

2. Przed złożeniem wniosku o ukaranie, obwiniony zapoznaje się z treścią wniosku oraz z innymi materiałami postępowania wyjaśniającego. Obwiniony może złożyć dodatkowe wyjaśnienia oraz wnioski dowodowe.

3. Wniosek o ukaranie zawiera:

- 1) imię i nazwisko, tytuł, stopień naukowy i stanowisko obwinionego;
- 2) dokładne określenie zarzucanego przewinienia dyscyplinarnego, ze wskazaniem czasu, miejsca i okoliczności jego popełnienia;
- 3) określenie proponowanej kary dyscyplinarnej;
- 4) listę świadków, którzy mają być wezwani na rozprawę, z podaniem ich adresów do wiadomości komisji dyscyplinarnej; do listy może być dołączony wniosek o zaniechanie wezwania wskazanych świadków i o odczytanie na rozprawie ich zeznań składanych w toku postępowania wyjaśniającego;
- 5) wykaz innych dowodów;
- 6) uzasadnienie obwinienia.

§ 6. 1. Jeżeli wyniki postępowania wyjaśniającego nie potwierdzą zarzutów wysuwanych wobec obwinionego albo okaże się, że zachodzą okoliczności wymienione w § 1 ust. 1 pkt 3, rzecznik dyscyplinarny wydaje postanowienie o umorzeniu postępowania wyjaśniającego; postanowienie to podlega zatwierdzeniu przez organ, który powołał rzecznika dyscyplinarnego.

2. W przypadku odmowy zatwierdzenia postanowienia o umorzeniu postępowania wyjaśniającego organ, który powołał rzecznika dyscyplinarnego poleca innemu rzecznikowi dyscyplinarnemu przeprowadzenie postępowania wyjaśniającego.

3. Postanowienie rzecznika dyscyplinarnego, o którym mowa w ust. 2, o umorzeniu postępowania wyjaśniającego jest ostateczne.

4. W przypadku wydania ostatecznego postanowienia o umorzeniu postępowania wyjaśniającego wszystkie zapisy dotyczące tego postępowania, znajdujące się w aktach osobowych nauczyciela akademickiego usuwa się niezwłocznie.

§ 7. Właściwy minister zawiadamia Radę Główną Szkolnictwa Wyższego, zwaną dalej „Radą”, o wynikach przeprowadzonego postępowania wyjaśniającego w sprawie dotyczącej przewodniczącego lub członka komisji dyscyplinarnej przy Radzie albo członka Rady.

Rozdział 3

Postępowanie dyscyplinarne

§ 8. W sprawach przeciwko rektorom, prorektorom, przewodniczącym komisji dyscyplinarnych i ich zastępcom, przewodniczącemu i członkom komisji dyscyplinarnej przy Radzie oraz członkom Rady, właściwy minister wskazuje komisję dyscyplinarną pierwszej instancji właściwą do wszczęcia i przeprowadzenia postępowania dyscyplinarnego.

§ 9. 1. Komisja dyscyplinarna, po rozpoznaniu wniosku o ukaranie, wydaje postanowienie o wszczęciu postępowania dyscyplinarnego na posiedzeniu niejawnym.

2. Z każdej czynności podjętej w postępowaniu dyscyplinarnym sporządza się protokół. Do sporządzenia protokołu stosuje się odpowiednio przepis § 23.

§ 10. 1. Przewodniczący komisji dyscyplinarnej wyznacza skład orzekający.

2. Skład orzekający, w terminie 21 dni od dnia złożenia wniosku o ukaranie, na posiedzeniu niejawnym, wydaje postanowienie o:

- 1) wyznaczeniu terminu rozprawy;
- 2) umorzeniu postępowania dyscyplinarnego, jeżeli zachodzi co najmniej jedna z przyczyn wymienionych w § 1 ust. 1;
- 3) poleceniu rzecznikowi dyscyplinarnemu uzupełnienia w wyznaczonym terminie braków w przedstawionym przez niego materiale dowodowym, jeżeli nie da się ich uzupełnić na rozprawie.

3. Obwinionemu doręcza się, wraz z odpisem postanowienia o wyznaczeniu terminu rozprawy, odpis wniosku o ukaranie.

4. Odpisy postanowień wydanych na posiedzeniu niejawnym doręcza się rzecznikowi dyscyplinarnemu, obwinionemu i jego obrońcy. Odpis postanowienia o umorzeniu postępowania dyscyplinarnego doręcza się także rektorowi oraz - w przypadkach określonych w § 3 - właściwemu ministrowi lub przewodniczącemu Rady.

§ 11. 1. W przypadku umorzenia postępowania dyscyplinarnego ze względu na znikomą szkodliwość czynu, obwinionemu przysługuje prawo wniesienia zażalenia do komisji dyscyplinarnej przy Radzie, w terminie 14 dni od dnia doręczenia mu odpisu postanowienia o umorzeniu postępowania dyscyplinarnego.

2. Rzecznik dyscyplinarny może wnieść zażalenie na postanowienie o umorzeniu postępowania dyscyplinarnego do komisji dyscyplinarnej przy Radzie, w terminie 14 dni od dnia doręczenia postanowienia.

§ 12. 1. Komisja dyscyplinarna przy Radzie rozpatruje zażalenie na postanowienie o umorzeniu postępowania dyscyplinarnego na posiedzeniu niejawnym, w składzie określonym w art. 142 ust.1 pkt 2 lit. a ustawy.

2. Komisja dyscyplinarna przy Radzie, uwzględniając zażalenie, uchyla postanowienie o umorzeniu postępowania dyscyplinarnego i przekazuje wniosek o ukaranie do ponownego rozpoznania przez komisję dyscyplinarną.

3. Postanowienie komisji dyscyplinarnej przy Radzie, utrzymujące w mocy zaskarżone postanowienie o umorzeniu postępowania dyscyplinarnego, kończy to postępowanie. Przepisy § 6 ust. 3 i § 10 ust. 4 stosuje się odpowiednio.

§ 13. 1. Przewodniczący składu orzekającego zawiadamia na piśmie o terminie rozprawy właściwego ministra, rektora, rzecznika dyscyplinarnego oraz obwinionego i jego obrońcę.

2. Wraz z wezwaniem do stawienia się na rozprawie obwinionemu doręcza się:

- 1) listę członków składu orzekającego;
- 2) pouczenie o uprawnieniach przysługujących obwinionemu i skutkach niestawienia się na rozprawie.

3. Termin rozprawy powinien być tak wyznaczony, aby między doręczeniem obwinionemu wezwania do stawienia się na rozprawę a dniem rozprawy, upłynęło co najmniej 14 dni. W przypadku niezachowania tego terminu, rozprawa, na wniosek obwinionego lub jego obrońcy, powinna być odroczone.

4. Po doręczeniu postanowienia o wyznaczeniu terminu rozprawy obwiniony lub jego obrońca mogą przeglądać, w obecności osoby upoważnionej przez przewodniczącego składu orzekającego, akta sprawy oraz sporządzać wypisy i notatki.

§ 14. 1. Rzecznik dyscyplinarny, obwiniony lub jego obrońca mogą zgłaszać w toku postępowania dyscyplinarnego wnioski o dopuszczenie nowych dowodów. Wnioski o dopuszczenie nowych dowodów powinny być uwzględnione, jeżeli okoliczności, dla których stwierdzenia mają być powołane dowody, mogą mieć istotny wpływ na rozstrzygnięcie sprawy.

2. Skład orzekający może z urzędu dopuścić dowody inne niż objęte wnioskami, o których mowa w ust.1, jeżeli mogą one mieć znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy. Jeżeli jest to niezbędne dla rozstrzygnięcia sprawy, skład orzekający powinien uwzględnić wniosek obwinionego lub jego obrońcy o wezwanie na rozprawę świadka, co do którego rzecznik dyscyplinarny wnosił o odczytanie jego zeznań zamiast wzywania na rozprawę.

§ 15. 1. Rzecznik dyscyplinarny, obwiniony lub jego obrońca zgłaszają przewodniczącemu komisji dyscyplinarnej wnioski o wyłączenie członka składu orzekającego od udziału w rozpoznaniu sprawy, jeżeli między obwinionym lub pokrzywdzonym, a członkiem składu orzekającego zachodzą stosunki tego rodzaju, że mogą budzić wątpliwości co do bezstronności członka składu orzekającego.

2. Wniosek o wyłączenie od udziału w rozpoznaniu sprawy może również złożyć, z przyczyn określonych w ust. 1, członek składu orzekającego.

3. Przewodniczący komisji dyscyplinarnej uzupełnia skład orzekający do składu wymaganego do orzekania zgodnie z art. 142 ustawy, w terminie nie dłuższym niż 14 dni od dnia złożenia wniosku, o którym mowa w ust. 1 lub 2.

§ 16. 1. Wyznaczenie obrońcy z urzędu w przypadku, o którym mowa w art. 146 ust. 1 ustawy, powinno nastąpić nie później niż na 7 dni przed terminem rozprawy.

2. Obwinionego należy poinformować o wyznaczeniu obrońcy z urzędu. Obwiniony może wnieść o wyznaczenie innej osoby do pełnienia funkcji obrońcy z urzędu tylko raz.

3. Wyznaczony obrońca z urzędu może wnosić o zwolnienie go z tej funkcji tylko z ważnych powodów.

4. Wnioski obwinionego i wyznaczonego obrońcy z urzędu, o których mowa w ust. 2 i 3, rozpoznaje na posiedzeniu niejawnym skład orzekający w sprawie.

5. W przypadku uwzględnienia wniosków, o których mowa w ust. 2 lub 3 oraz w przypadku odwołania przez obwinionego upoważnienia do obrony w sprawie, w której udział obrońcy jest obowiązkowy, obrońca powinien pełnić obowiązki do czasu podjęcia czynności przez nowego obrońcę.

6. Obrońca jest obowiązany zachować w tajemnicy wszystko, o czym dowiedział się w związku z wykonywaniem czynności obrońcy.

§ 17. 1. Rozprawa dyscyplinarna jest jawna tylko dla pracowników danej uczelni, osoby pokrzywdzonej, przedstawicieli Rady i właściwego ministra, osoby, na żądanie której prowadzi się postępowanie w przypadku wymienionym w § 1 ust. 1 pkt 3, obrońcy z wyboru oraz, za zgodą obwinionego, dla przedstawiciela związku zawodowego, którego obwiniony jest członkiem.

2. Przewodniczący składu orzekającego może, w uzasadnionych przypadkach, wyłączyć lub ograniczyć jawność rozprawy albo jej części.

3. W przypadku wyłączenia jawności rozprawy, mogą na niej być obecni: rektor, dziekan albo upoważnione przez nich osoby, przedstawiciel właściwego ministra, przedstawiciel Rady i dwie wskazane przez obwinionego osoby spośród pracowników uczelni oraz pokrzywdzony.

4. Przewodniczący składu orzekającego poucza obecnych o obowiązku zachowania w tajemnicy okoliczności ujawnionych na rozprawie toczącej się z wyłączeniem jawności.

§ 18. 1. Rozprawą kieruje przewodniczący składu orzekającego. Od zarządzenia przewodniczącego, podjętego w czasie rozprawy, przysługuje odwołanie do całego składu orzekającego.

2. Rozprawa rozpoczyna się od sprawdzenia obecności wezwanych osób. Przewodniczący zarządza opuszczenie sali rozpraw przez świadków, odczytuje wnioski o ukaranie, zarządza wysłuchanie obwinionego, przesłuchanie świadków i biegłych oraz przeprowadzenie innych dowodów. Przy przesłuchaniu świadka nie mogą być obecni świadkowie, którzy jeszcze nie zostali przesłuchani.

3. Po wysłuchaniu obwinionego przewodniczący poucza go i jego obrońcę oraz rzecznika dyscyplinarnego o przysługującym im prawie zadawania pytań świadkom i biegłym oraz do wypowiedzania się co do każdego przeprowadzanego dowodu.

4. Przewodniczący składu orzekającego, w przypadku o którym mowa w art. 146 ust. 2 ustawy, może ustanowić obrońcę z urzędu, jeżeli nie jest ustanowiony obrońca z wyboru.

5. W przypadku uznania nieobecności obwinionego na rozprawie za usprawiedliwioną, skład orzekający odracza rozprawę, ustalając jej nowy termin.

§ 19. Dowody na poparcie oskarżenia powinny być, w miarę możliwości, przeprowadzone przed dowodami służącymi do obrony.

§ 20. 1. Przed przystąpieniem do przesłuchania świadka lub biegłego przewodniczący składu orzekającego uprzedza go o odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań.

2. W przypadku nieobecności świadka lub biegłego, którego przesłuchanie skład orzekający uzna za niezbędne, rozprawę przerywa się, ustalając jej nowy termin.

3. Na rozprawie można odczytywać protokoły przesłuchania świadków, opinie

jednostek organizacyjnych uczelni albo innych instytucji lub organizacji oraz biegłych, złożone w toku postępowania wyjaśniającego lub dyscyplinarnego.

§ 21. 1. Jeżeli wyjaśnienia obwinionego, który na rozprawie przyznaje się do winy, nie budzą wątpliwości, skład orzekający, za zgodą rzecznika dyscyplinarnego i obwinionego, może przeprowadzić postępowanie dowodowe tylko częściowo.

2. Po zakończeniu postępowania dowodowego przewodniczący składu orzekającego udziela kolejno głosu rzecznikowi dyscyplinarnemu, obrońcy i obwinionemu. Jeżeli rzecznik dyscyplinarny ponownie zabiera głos, należy również udzielić głosu obwinionemu i obrońcy.

§ 22. 1. Rozprawa może być przerwana z ważnych powodów. Każdorazowa przerwa w rozprawie może trwać nie dłużej niż 14 dni.

2. W przypadku przekroczenia terminu przerwy rozprawę uważa się za odroczoną do czasu ustania przeszkody, nie dłużej jednak niż 3 miesiące.

§ 23. 1. Z przebiegu rozprawy sporządza się protokół, który zawiera:

- 1) określenie czynności, jej czasu i miejsca oraz osób w niej uczestniczących;
- 2) przebieg rozprawy oraz oświadczenia i wnioski jej uczestników;
- 3) wydane w toku rozprawy postanowienia i zarządzenia, a jeżeli postanowienia lub zarządzenia zostały wydane poza rozprawą - wzmiankę o ich wydaniu;
- 4) w miarę potrzeby, stwierdzenia innych okoliczności dotyczących przebiegu rozprawy.

2. Protokół podpisują przewodniczący składu orzekającego i protokolant.

§ 24. 1. Po wysłuchaniu uczestników postępowania przewodniczący składu orzekającego zamyka rozprawę. Skład orzekający przystępuje niezwłocznie do narady nad orzeczeniem.

2. Przebieg narady i głosowania jest tajny, oprócz członków składu orzekającego może być obecny tylko protokolant.

3. Z przebiegu narady i głosowania nie sporządza się protokołu.

4. Narada i głosowanie odbywają się osobno co do winy i osobno co do kary. Przewodniczący składu orzekającego głosuje ostatni.

§ 25. Postanowienia i orzeczenia składu orzekającego zapadają zwykłą większością głosów, z wyjątkiem głosowania o ukaranie karą przewidzianą w art. 140 ust. 1 pkt 4 ustawy - w tym przypadku jest wymagana jednomyślność składu orzekającego.

§ 26. 1. Skład orzekający orzeka według przekonania opartego na ocenie dowodów ujawnionych w toku rozprawy.

2. Skład orzekający wydaje na rozprawie orzeczenie:

1) o ukaraniu - w którym uznaje obwinionego za winnego popełnienia zarzucanego mu przewinienia dyscyplinarnego i wymierza jedną z kar dyscyplinarnych przewidzianych w art. 140 ust. 1 ustawy, albo

2) o uniewinnieniu obwinionego od zarzutu popełnienia przewinienia dyscyplinarnego, albo

3) o umorzeniu postępowania dyscyplinarnego, jeżeli zachodzą okoliczności, o których mowa w § 1 ust. 1.

3. Skład orzekający wymierzając karę bierze pod uwagę okoliczności popełnienia przewinienia dyscyplinarnego, stopień winy, skutki przewinienia oraz postawę obwinionego.

4. Jeżeli obwiniony dopuścił się kilku przewinień dyscyplinarnych, wymierza się jedną karę dyscyplinarną za wszystkie przewinienia łącznie.

§ 27. 1. Orzeczenie sporządza się na piśmie.

2. Orzeczenie zawiera:

1) nazwę komisji dyscyplinarnej oraz datę i miejsce rozpoznania sprawy i wydania orzeczenia;

2) tytuły i stopnie naukowe, stanowiska oraz imiona i nazwiska członków składu orzekającego, rzecznika dyscyplinarnego i protokolanta;

3) tytuł, stopień naukowy, imię i nazwisko, stanowisko, miejsce i datę urodzenia obwinionego;

4) dokładne określenie przewinienia dyscyplinarnego zarzucanego obwinionemu;

5) rozstrzygnięcie komisji dyscyplinarnej;

6) uzasadnienie.

3. Uzasadnienie orzeczenia powinno zawierać wskazanie, jakie fakty skład orzekający uznał za udowodnione lub nieudowodnione, na jakich dowodach się oparł, dlaczego nie dał wiary dowodom przeciwnym oraz przytoczenie okoliczności, które skład orzekający brał pod uwagę przy wymiarze kary.

4. Orzeczenie wraz z uzasadnieniem podpisują wszyscy członkowie składu orzekającego. Przegłosowany członek składu orzekającego, podpisując orzeczenie, może zaznaczyć na orzeczeniu swoje zdanie odrębne.

§ 28. 1. Przewodniczący składu orzekającego bezpośrednio po zakończeniu narady ogłasza publicznie orzeczenie podając ustnie najważniejsze powody orzeczenia. Ogłoszenie orzeczenia jest jawne.

2. W uzasadnionych przypadkach ogłoszenie orzeczenia może być odroczone nie dłużej niż na 7 dni. Dzień i godzinę ogłoszenia orzeczenia podaje się na rozprawie.

3. Przewodniczący składu orzekającego po ogłoszeniu orzeczenia poucza obwinionego o trybie i terminie wniesienia odwołania.

4. Uzasadnienie orzeczenia sporządza się na piśmie w terminie 14 dni od dnia ogłoszenia orzeczenia.

5. Orzeczenie komisji dyscyplinarnej doręcza się obwinionemu oraz jego obrońcy, właściwemu ministrowi, rektorowi, rzecznikowi dyscyplinarnemu, a w przypadku ukarania przewodniczącego lub członka komisji dyscyplinarnej przy Radzie albo członka Rady - także przewodniczącemu Rady. Obwiniony potwierdza otrzymanie orzeczenia podpisem i datą lub zwrotnym potwierdzeniem odbioru.

Rozdział 4

Postępowanie odwoławcze

§ 29. 1. Odwołanie od orzeczenia komisji dyscyplinarnej składa się w dwóch egzemplarzach do komisji dyscyplinarnej przy Radzie za pośrednictwem komisji dyscyplinarnej, która wydała orzeczenie. Po przyjęciu odwołania przewodniczący komisji dyscyplinarnej przesyła je niezwłocznie wraz z aktami postępowania

dyscyplinarnego do komisji dyscyplinarnej przy Radzie.

2. Orzeczenie komisji dyscyplinarnej, od którego nie zostało w terminie wniesione odwołanie, staje się prawomocne i podlega wykonaniu.

§ 30. 1. Przewodniczący komisji dyscyplinarnej przy Radzie po stwierdzeniu, że odwołanie zostało wniesione przez osobę uprawnioną i w terminie określonym w art. 146 ust. 3 ustawy, wyznacza skład orzekający w sprawie i kieruje sprawę na posiedzenie niejawne.

2. Skład orzekający na posiedzeniu niejawnym wydaje postanowienie o rozpoznaniu odwołania na rozprawie, wyznaczając jednocześnie jej termin, rozstrzyga o konieczności wezwania świadków lub dopuszczeniu innych dowodów, w szczególności wskazanych w odwołaniu, oraz zarządza doręczenie odwołania stronie przeciwnej.

3. Przewodniczący komisji dyscyplinarnej przy Radzie odrzuca odwołanie w przypadku stwierdzenia, że zostało wniesione przez osobę nieuprawnioną lub po terminie.

4. Przewodniczący komisji dyscyplinarnej przy Radzie może przywrócić obwinionemu uchybiony termin do wniesienia odwołania, jeżeli obwiniony uprawdopodobni, że uchybienie nastąpiło wskutek niezawinionej przez niego przeszkody.

5. Wniosek o przywrócenie terminu do wniesienia odwołania składa się wraz z odwołaniem w trybie określonym w § 38 ust. 1, w terminie 14 dni od dnia ustania przeszkody.

6. W przypadku przywrócenia terminu do wniesienia odwołania, stosuje się tryb określony w ust. 1.

§ 31. 1. Rozprawę odwoławczą rozpoczyna ustne sprawozdanie członka składu orzekającego wyznaczonego na sprawozdawcę przez przewodniczącego komisji dyscyplinarnej przy Radzie, przedstawiające dotychczasowy przebieg postępowania dyscyplinarnego, treść zaskarżonego orzeczenia, przytoczone w odwołaniu zarzuty oraz okoliczności faktyczne sprawy.

2. Rzecznik dyscyplinarny, obwiniony lub jego obrońca, mogą składać wyjaśnienia, oświadczenia i wnioski, ustnie lub na piśmie.

3. Skład orzekający komisji dyscyplinarnej przy Radzie w razie potrzeby wydaje

na rozprawie postanowienie o uzupełnieniu postępowania dowodowego.

4. Przewodniczący składu orzekającego przed zamknięciem rozprawy odwoławczej udziela głosu rzecznikowi dyscyplinarnemu, obrońcy i obwinionemu. Jeżeli odwołanie wniosły obie strony jako pierwszemu udziela się głosu rzecznikowi dyscyplinarnemu. Jeżeli jedna ze stron zabiera głos ponownie, udziela się głosu również stronie przeciwnej.

§ 32. 1. Komisja dyscyplinarna przy Radzie:

- 1) utrzymuje w mocy orzeczenie, od którego wniesiono odwołanie, albo
- 2) uchyla orzeczenie w całości lub w części i wydaje nowe orzeczenie, albo
- 3) uchyla orzeczenie w całości i przekazuje sprawę do ponownego rozpoznania przez komisję dyscyplinarną, albo
- 4) uchyla orzeczenie i umarza postępowanie dyscyplinarne jeżeli zachodzą okoliczności, o których mowa w § 1 ust.1 pkt 3.

2. Komisja dyscyplinarna przy Radzie może uchylić orzeczenie w całości i przekazać sprawę do ponownego rozpatrzenia przez komisję dyscyplinarną, gdy rozstrzygnięcie sprawy wymaga uprzedniego przeprowadzenia postępowania wyjaśniającego w całości lub w znacznej części. Przekazując orzeczenie komisja dyscyplinarna przy Radzie może wskazać, jakie okoliczności należy wziąć pod uwagę przy ponownym rozpatrzeniu sprawy.

3. Postępowanie dyscyplinarne można umorzyć, za zgodą obwinionego, gdy rzecznik dyscyplinarny złoży przed zamknięciem rozprawy odwoławczej oświadczenie, że wycofuje wniosek o ukaranie.

4. Komisja dyscyplinarna przy Radzie może zaostrzyć karę orzeczoną przez komisję dyscyplinarną tylko w przypadku gdy odwołanie od orzeczenia komisji dyscyplinarnej zostało wniesione przez rzecznika dyscyplinarnego.

§ 33. Orzeczenie komisji dyscyplinarnej przy Radzie doręcza się obwinionemu oraz jego obrońcy, właściwemu ministrowi, przewodniczącemu Rady, rektorowi i rzecznikowi dyscyplinarnemu. Obwiniony potwierdza otrzymanie orzeczenia komisji dyscyplinarnej przy Radzie podpisem i datą lub zwrotnym potwierdzeniem odbioru.

§ 34. Do postępowania przed komisją dyscyplinarną przy Radzie stosuje się odpowiednio przepisy § 10, § 13, § 15-25, § 26 ust. 1, 3 i 4, § 27 oraz § 28 ust. 1- 4.

§ 35. Odwołanie od prawomocnego orzeczenia komisji dyscyplinarnej przy Radzie, składa się do komisji dyscyplinarnej przy Radzie, która przesyła je niezwłocznie wraz z aktami postępowania dyscyplinarnego do Sądu Apelacyjnego w Warszawie – Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych. Złożenie odwołania wstrzymuje wykonanie orzeczenia.

Rozdział 5

Wykonywanie i zatarcie kar dyscyplinarnych

§ 36. 1. Rektor uczelni zatrudniającej ukaranego nauczyciela akademickiego niezwłocznie po otrzymaniu prawomocnego orzeczenia zarządza wykonanie orzeczonej kary dyscyplinarnej.

2. Informację o ukaraniu karą dyscyplinarną, która nie uległa zatarciu, umieszcza się w świadectwie pracy nauczyciela akademickiego.

§ 37. Czynności związanych z zatarciem kar, o których mowa w art. 140 ust. 1 pkt 1-3 ustawy, dokonuje organ uczelni właściwy do zatrudnienia nauczyciela akademickiego.

Rozdział 6

Wznowienie postępowania dyscyplinarnego

§ 38. 1. Wniosek o wznowienie postępowania dyscyplinarnego składa się do komisji dyscyplinarnej albo do komisji dyscyplinarnej przy Radzie, w zależności od tego, która wydała prawomocne orzeczenie w sprawie. Wniosek rozpatruje na posiedzeniu niejawnym wyznaczony przez przewodniczącego skład orzekający. W razie potrzeby, skład orzekający może przed rozpatrzeniem wniosku zlecić rzecznikowi dyscyplinarnemu sprawdzenie okoliczności uzasadniających wznowienie postępowania dyscyplinarnego wskazanych we wniosku.

2. Postanowienie o wznowieniu postępowania dyscyplinarnego doręcza się

osobie, która złożyła wniosek o wznowienie postępowania dyscyplinarnego, właściwemu ministrowi oraz rektorowi.

3. Na postanowienie o odmowie wznowienia postępowania dyscyplinarnego służy zażalenie do komisji dyscyplinarnej przy Radzie, w terminie 14 dni od dnia doręczenia postanowienia.

4. Do rozpatrywania zażalenia, o którym mowa w ust. 3, stosuje się odpowiednio przepisy § 12 ust. 1 i 2, z tym, że na postanowienia odmawiające wznowienia postępowania dyscyplinarnego zażalenie nie przysługuje.

§ 39. 1. W przypadku gdy wznowienie postępowania dyscyplinarnego jest dopuszczalne, komisja dyscyplinarna, zgodnie z właściwością określoną w § 38 ust. 1, uchyla prawomocne orzeczenie dyscyplinarne i przystępuje do ponownego rozpoznania sprawy. Komisja dyscyplinarna przy Radzie uchyla prawomocne orzeczenie dyscyplinarne i przekazuje sprawę do ponownego rozpoznania komisji dyscyplinarnej właściwej do rozpoznania sprawy w pierwszej instancji. W składzie orzekającym komisji dyscyplinarnej ponownie rozpoznającej sprawę nie mogą uczestniczyć osoby, które uprzednio orzekały w sprawie.

2. W postępowaniu dyscyplinarnym, po jego wznowieniu, stosuje się odpowiednio tryb określony w przepisach § 8 - § 28. W przypadku gdy wznowienie postępowania dyscyplinarnego następuje po śmierci obwinionego, przewodniczący komisji dyscyplinarnej wyznacza obrońcę z urzędu.

3. W postępowaniu dyscyplinarnym, po jego wznowieniu, nie można wydać orzeczenia na niekorzyść obwinionego, jeżeli wniosek o wznowienie postępowania złożono na jego korzyść.

Rozdział 7

Przepisy końcowe

§ 40. Obsługę komisji dyscyplinarnej wykonują pracownicy uczelni wyznaczeni przez rektora.

§ 41. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 7 dni od dnia ogłoszenia.³⁾

MINISTER
NAUKI I SZKOLNICTWA WYŻSZEGO

w porozumieniu:

MINISTER OBRONY NARODOWEJ

MINISTER SPRAW WEWNĘTRZNYCH I ADMINISTRACJI

MINISTER KULTURY I DZIEDZICTWA NARODOWEGO

MINISTER ZDROWIA

MINISTER GOSPODARKI MORSKIEJ

---

³⁾ Niniejsze rozporządzenie było poprzedzone rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 23 października 1991 r. w sprawie postępowania dyscyplinarnego wobec nauczycieli akademickich (Dz. U. Nr 99, poz. 440), które utraciło moc z dniem 1 września 2006 r. na podstawie art. 275 ust. 2 ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. Nr 164, poz. 1365 oraz z 2006 r. Nr 46, poz. 328, Nr 104, poz. 708 i 711 i Nr 144, poz. 1043).

UZASADNIENIE

Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego w sprawie szczegółowego trybu postępowania wyjaśniającego i dyscyplinarnego wobec nauczycieli akademickich stanowi wykonanie upoważnienia ustawowego zawartego w art. 149 ust. 3 ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. Nr 164, poz.1365 oraz z 2006 r. Nr 46, poz. 328, Nr 104, poz. 708 i 711 i Nr 144, poz.1043). W rozporządzeniu wykorzystano szczegółowe rozwiązania przyjęte w obowiązującym do dnia 1 września 2006 r. rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 23 października 1991 r. w sprawie postępowania dyscyplinarnego wobec nauczycieli akademickich (Dz. U. Nr 99, poz. 440), które zostało wydane na podstawie art. 137 ustawy z dnia 12 września 1990 r. o szkolnictwie wyższym (Dz. U. Nr 65, poz. 385, z późn. zm.). Rozporządzenie to określało szczegółowo zasady prowadzenia postępowania wyjaśniającego przez rzeczników dyscyplinarnych powoływanych przez rektora lub ministra oraz postępowania dyscyplinarnego. Określało także zakres działań rzeczników dyscyplinarnych uczelni i ministra. Zawierało ponadto regulacje dotyczące postępowania dyscyplinarnego i odwoławczego, a także wykonywania kar dyscyplinarnych, ich zatarcia i wznowienia postępowań dyscyplinarnych. Zatem dotychczas obowiązujące przepisy w tej materii należało zharmonizować ze zmianami ustawodawstwa, które nastąpiły po 1991 r., w szczególności wprowadzonymi przepisami art. 92 Konstytucji RP z dnia 2 kwietnia 1997 r. dotyczącymi wymogów jakie powinny spełniać akty wykonawcze w wykonaniu szczegółowego upoważnienia zawartego w ustawie, a także dostosować przepisy proceduralne do zasad prawa karnego procesowego wprowadzonych przez Kodeks postępowania karnego z dnia 6 czerwca 1997 r., wreszcie uwzględnić zmiany wprowadzone przez przepisy ustawy z dnia 4 września 1997 r. o działach administracji rządowej (Dz. U. z 2003 r. Nr 159, poz. 1548, z późn. zm.).

Postępowanie dyscyplinarne stanowi swoisty rodzaj procedury typu karnego. Z tego też względu podobny do przepisów prawa karnego procesowego charakter mają przepisy rozporządzenia. Podkreślić trzeba, że art. 150 ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym, stanowi, iż do postępowania dyscyplinarnego wobec nauczycieli akademickich, w sprawach nieuregulowanych

w ustawie, stosuje się odpowiednio przepisy Kodeksu postępowania karnego, z wyłączeniem art. 82 (który przewiduje, że obrońcą może być jedynie osoba uprawniona do obrony według przepisów o ustroju adwokatury). Z tych względów rozporządzenie uwzględnia podstawowe zasady procesu karnego w kwestii odpowiedzialności prawnej osoby przeciwko której toczy się postępowanie za zarzucane jej czyny oraz jednocześnie respektuje konstytucyjne zasady, przewidziane w art. 42 Konstytucji: domniemania niewinności oraz prawa do obrony z wyboru lub z urzędu we wszystkich stadiach postępowania. Przepisy rozporządzenia są zsynchronizowane z obowiązującym systemem prawa i zbliżone do procedury postępowania wyjaśniającego i dyscyplinarnego niektórych grup zawodowych wykonujących zawody zaufania publicznego np. lekarzy, adwokatów i radców prawnych, notariuszy, architektów. Tego rodzaju postępowanie, które przewiduje rozporządzenie charakteryzuje się zachowaniem następujących zasad:

- 1) postępowanie dyscyplinarne poprzedzone jest postępowaniem wyjaśniającym,
- 2) postępowanie wyjaśniające prowadzi rzecznik dyscyplinarny, powoływany i odwoływany przez właściwy organ uczelni albo ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego,
- 3) postępowanie dyscyplinarne wszczyna pisemny wniosek rzecznika dyscyplinarnego o ukaranie złożony komisji dyscyplinarnej,
- 4) osoba, wobec której toczy się postępowanie wyjaśniające albo dyscyplinarne może w toku tych postępowań korzystać z pomocy dowolnie wybranego przez siebie obrońcy,
- 5) komisja dyscyplinarna i rzecznik dyscyplinarny mogą wzywać i przesłuchiwać świadków i biegłych oraz przeprowadzać inne dowody z odpowiednim zachowaniem przepisów Kodeksu postępowania karnego,
- 6) postępowanie dyscyplinarne jest jawne dla stron postępowania,
- 7) stronom postępowania dyscyplinarnego przysługuje odwołanie od orzeczeń i postanowień kończących postępowanie w pierwszej instancji oraz od postanowienia, o którym mowa w pkt 9 do sądu dyscyplinarnego drugiej instancji – w terminie 14 dni od dnia doręczenia odpisu orzeczenia lub postanowienia wraz z uzasadnieniem oraz pouczeniem o terminie i trybie wniesienia odwołania,
- 8) od prawomocnego orzeczenia sądu dyscyplinarnego stronom postępowania dyscyplinarnego i uczestnikom na prawach strony przysługuje apelacja do Sądu Apelacyjnego w Warszawie - Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych,

9) od orzeczenia Sądu Apelacyjnego w Warszawie - Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych nie służy kasacja.

W powyższych sprawach, w zakresie nieuregulowanym stosuje się odpowiednio przepisy Kodeksu postępowania karnego.

Szczegółowa materia rozporządzenia została uregulowana w siedmiu rozdziałach. Przepisy ogólne zawarte w rozdziale 1 zawierają ogólne zasady postępowania z uwzględnieniem wytycznych zawartych w upoważnieniu ustawowym. Podkreślić należy, że w porównaniu z obowiązującym do dnia 1 września 2006 r. rozporządzeniem możliwość zawieszenia postępowania przez właściwą komisję dyscyplinarną przewidziano również nie tylko wówczas, kiedy o ten sam czyn wszczęto postępowanie karne lub postępowanie w sprawach o wykroczenie, ale również w razie dłuższej nieobecności obwinionego spowodowanej chorobą uniemożliwiającej prowadzenie postępowania (§ 2).

Przewidziane w rozdziale 2 i 3 postępowania wyjaśniające i dyscyplinarne szczegółowo regulują procedury dochodzenia przez organy dyscyplinarne do prawdy obiektywnej, zobowiązując organy prowadzące postępowanie do obiektywnego stosunku do sprawy i jej uczestników pozbawionego stronniczości, uprzedzeń i osobistego nastawienia. Zachowane zostały również takie podstawowe zasady jak: zasada równouprawnienia stron, zasada jawności postępowania, zasada bezpośredniości, ustności i pisemności.

Rozporządzenie w rozdziale 4 szczegółowo reguluje postępowanie odwoławcze, które jest związane z możliwością zaskarżenia przez strony orzeczeń pierwszej instancji, a przede wszystkim zapewnienia możliwości korekty pomyłek i błędnych orzeczeń.

Przepisy rozdziału 5 dotyczące wykonywania kar dyscyplinarnych i ich zatarcia nie wymagały większych zmian i są analogiczne jak w obowiązującym do dnia 1 września 2006 r. rozporządzeniu.

Szczegółowe uregulowanie wznowienia postępowania dyscyplinarnego zakończonego prawomocnym orzeczeniem przewiduje przepis art. 146 ustawy, a przepisy rozporządzenia w rozdziale 6 stanowią konkretyzację przepisów ustawowych.

Rozdział 7 zawiera przepisy końcowe.

Zaproponowane w § 41 skrócenie do 7 dni terminu wejścia w życie rozporządzenia w stosunku do terminu określonego w art. 4 ust.1 ustawy z dnia 20

lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (Dz. U. z 2005 r. Nr 190, poz. 1606, z późn. zm.) ma na celu maksymalne ograniczenie skutków luki prawnej, która może zakłócić bieg terminów określonych w postępowaniu wyjaśniającym i dyscyplinarnym na podstawie przepisów ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym, a także umożliwi prowadzenie postępowań dyscyplinarnych w przypadku popełnienia przez nauczycieli akademickich czynów podlegających postępowaniom dyscyplinarnym i umożliwi działanie komisjom dyscyplinarnym. Brak rozporządzenia określającego sposób prowadzenia postępowań wyjaśniających i dyscyplinarnych może doprowadzić do przedawnienia się spraw lub konieczności prowadzenia ich w drugiej instancji z powodu błędów proceduralnych. Wobec powyższego należy stwierdzić, że rozporządzenie nie tylko nie stoi w sprzeczności z interesem państwa, ale przyczynia się do stworzenia warunków niezbędnych dla utrzymania spokoju społecznego i ładu dyscyplinarnego w uczelniach i środowisku akademickim.

Przepisy rozporządzenia nie są objęte zakresem prawa Unii Europejskiej oraz obowiązkiem dostosowawczym.

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Podmioty, na które oddziałuje regulacja

Rozporządzenie dotyczy nauczycieli akademickich zatrudnionych we wszystkich uczelniach bez względu na podstawę nawiązania stosunku pracy.

2. Konsultacje społeczne

Projekt rozporządzenia został przekazany do zaopiniowania następującym partnerom społecznym:

- 1) Ogólnopolskiemu Porozumieniu Związków Zawodowych,
- 2) NSZZ „Solidarność”,
- 3) Forum Związków Zawodowych,
- 4) Federacji Związków Nauczycielstwa Polskiego,
- 5) Krajowej Radzie Nauki Związku Nauczycielstwa Polskiego,
- 6) Konfederacji Pracodawców Polskich,
- 7) Polskiej Konfederacji Pracodawców Prywatnych,
- 8) Związkowi Rzemiosła Polskiego,
- 9) Business Center Club,
- 10) KSN NSZZ „Solidarność”.

Projekt rozporządzenia został również przedstawiony do zaopiniowania Radzie Głównej Szkolnictwa Wyższego, Państwowej Komisji Akredytacyjnej, Centralnej Komisji do Spraw Stopni i Tytułów, Polskiej Akademii Nauk, Konferencji Rektorów Akademickich Szkół Polskich a także Parlamentowi Studentów RP.

Projektowana regulacja została udostępniona w Biuletynie Informacji Publicznej, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414) oraz na stronie internetowej Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego. W trakcie uzgodnień nie podjęto żadnych czynności, o których mowa w powołanej ustawie.

Rada Główna Szkolnictwa Wyższego podjęła w dniu 19 października 2006 r. uchwałę, dotyczącą projektu niniejszego rozporządzenia. Pozytywnie zaopiniowała projekt i zgłosiła kilka szczegółowych uwag dotyczących statusu obwinionego – rozszerzenia jego uprawnień a także uznała, iż nie należy stosować zamkniętego katalogu przyczyn zawieszenia postępowania i katalogu podstaw uchyleń

orzeczenia.

Zwrócono także uwagę na kwestie wyłączenia członków komisji dyscyplinarnej i dostosowania przepisów do regulacji zawartych w kpk. Odniesiono się także do kwestii sporządzania wyczerpującego orzeczenia na piśmie bezpośrednio po naradzie, uznano też, że wobec trudności uzyskania podpisów wszystkich członków składu pod uzasadnieniem orzeczenia, orzeczenie podpisują wszyscy członkowie, natomiast uzasadnienie sporządzający je przewodniczący lub członek składu orzekającego. Ta ostatnia uwaga nie została uwzględniona, ponieważ skład orzekający jest organem kolegialnym i jego rozstrzygnięcia powinny być podpisane przez wszystkich członków składu orzekającego.

Nie została także uwzględniona uwaga dotycząca zapisu § 5 ust.1, dotycząca uwzględnienia zapisu o powołaniu biegłych – uznano bowiem, że przesłuchanie biegłego musi być poprzedzone jego powołaniem, zgodnie z procedurami zawartymi w kpk.

W trakcie konsultacji społecznych uwagi zgłosiła jedynie Państwowa Komisja Akredytacyjna. PKA wniosowała o rozszerzenie przepisów zawartych w §§: 1, 4 ust. 2; 8;9; 11 ust. 4; 18 ust. 1 i 3; 29 ust. 4; 34, także na PKA. Uwaga nie została uwzględniona, bowiem powołane przepisy zgodnie z art. 149 ust. 1 ustawy stosują się do członków komisji dyscyplinarnej przez Radzie Głównej, a nie jak wskazała PKA do członków Rady Głównej. Taka zmiana przepisów rozporządzenia byłaby niezgodna z przepisami ustawy.

3. Wpływ regulacji na sektor finansów publicznych.

Wejście w życie rozporządzenia nie spowoduje dodatkowych skutków finansowych dla budżetu państwa i budżetów jednostek samorządu terytorialnego.

4. Wpływ regulacji na rynek pracy, konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw oraz sytuację i rozwój regionalny.

Rozporządzenie – z uwagi na swój zakres przedmiotowy – nie będzie miało wpływu na rynek pracy, konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw oraz sytuację i rozwój regionalny.